> Retouradres Postbus 15, 2700 AA Zoetermeer

Adviesraad Sociaal Domein
T.a.v. de voorzitter

Bezoekadressen
Engelandlaan 502
2711 EB Zoetermeer
Stadhuisplein 1
2711 EC Zoetermeer

Postadres
Postbus 15
2700 AA Zoetermeer

Telefoon 14 079
www.zoetermeer.nl

Datum
13 oktober 2025

Uw kenmerk
Brief van 15 september 2025

Ons kenmerk

Bijlagen

Onderwerp: Bestuurlijke regionale reactie op het advies van de Adviesraad Sociaal Domein H9

Geachte leden van de Adviesraad Sociaal Domein H9,

Allereerst willen de colleges van de negen gemeenten in Haaglanden u hartelijk danken voor het adviestraject rondom de regiovisie huiselijk geweld. De inbreng en suggesties worden gewaardeerd en zijn waar mogelijk overgenomen en verwerkt in de eindversie van de regiovisie die de bestuurlijke route in is gegaan om vastgesteld te worden door alle gemeenteraden van de negen gemeenten.
Onderstaand wordt dieper ingegaan op de gestelde vragen.

Algemeen

> *De ASD H9 pleit voor behoud en borging van regionale expertise en samenwerking.*

U pleit voor het behouden en borgen van de regionale expertise en samenwerking. In de nieuwe regiovisie is dit het uitgangspunt. De nieuwe regiovisie bouwt grotendeels voort op de vorige visie en zet zoveel mogelijk in op het borgen en versterken van de opgedane kennis en samenwerking binnen de regio. Daarbij is extra accent gelegd op het versterken van de samenhang tussen zorg en veiligheid.

> *En vraagt te overwegen om een in H9-verband gemeenschappelijk minimumkader vast te stellen ter reductie van postcode ongelijkheid.*

In de regiovisie zijn activiteiten opgenomen die regionaal worden georganiseerd zoals de aanpakken MDA++ en (ex-)partnerstalking die regionaal belegd zijn bij het Zorg- en Veiligheidshuis. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het informeren van lokale teams, wijkprofessionals en veiligheidspartners over deze regionale interventies en preventieve activiteiten. Alleen als deze voorzieningen lokaal bekend en toegankelijk zijn, kunnen inwoners er daadwerkelijk gebruik van maken, waardoor regionale inzet gelijk beschikbaar blijft en postcode-ongelijkheid wordt voorkomen.

Gemeenten zijn daarnaast zelf verantwoordelijk voor de aanpak van huiselijk geweld. De gemeentelijke regierol is vastgelegd in de WMO. Dat betekent dat iedere gemeente zelf verantwoordelijk is voor het goed inrichten van de toegang, hun lokale team en de dienstverlening aan inwoners in kwetsbare en complexe situaties. Afgesproken is om de VNG-leidraad ‘werken aan veiligheid’ als uitgangspunt te gebruiken voor de opdrachtverstrekking aan de lokale teams. Daarmee voldoen alle gemeenten aan dezelfde basisvereisten.

Financiën en impact

> *De regiovisie benoemt een toename van adviesaanvragen sinds 2019 (+18,6%). Wij vragen ons af hoe deze stijging zich verhoudt tot de ogenschijnlijke bezuinigingen binnen de regio.*

De financiering van het aantal adviesaanvragen bij Veilig Thuis is geen onderdeel van deze regiovisie. Dit valt onder de begroting van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) GGD en Veilig Thuis Haaglanden. Binnen de GR hebben beide uitvoeringsorganisaties vanaf 2026 te maken met scherpere financiële kaders. Het primaire uitvoeringsproces is bij de bezuiniging ontzien en de adviesfunctie van Veilig Thuis wordt niet geraakt door de versobering van de begroting.

> *De financiële onderbouwing van de lokale taken is onvoldoende uitgewerkt. Wij pleiten voor meer transparantie over de financiering van lokale teams en de inzet van middelen door centrumgemeenten.*

De DUVO-middelen die centrumgemeenten Delft en Den Haag ontvangen zijn bedoeld voor en worden besteed aan de financiering van (semi) wettelijke taken als de vrouwenopvang, centrum seksueel geweld en Veilig Thuis in de regio Haaglanden. Elke gemeente moet, zoals gezegd, voldoen aan de regierol op het gebied van huiselijk geweld conform de WMO.
Hoe gemeenten georganiseerd zijn en waar ze staan met de uitvoering van de leidraad ‘werken aan veiligheid’ valt buiten de invloedsfeer van deze regiovisie. De financiering van de lokale teams is een lokale aangelegenheid.

> *We zien verder dat de indexatie (als we ons niet vergissen en het jaar 2019 als een ijk-lijn nemen) een toename van ca 47% van de inwonersbijdrage zou veroorzaken. Het wegvallen van middelen voor deskundigheidsbevordering in de komende jaren is zorgwekkend. Bij een hoge ambitie hoort ook adequate financiële ondersteuning. Om alle achterstand goed en correct te verwerken en de regionale ambitie te realiseren hebben we aanzienlijk meer investeringen nodig dan nu begroot lijken te gaan worden.*

Bij het vaststellen van de vorige regiovisie (2019-20221) is voor preventie en vroegsignalering gekozen voor een bijdrage van 30 eurocent per inwoner per gemeente zonder jaarlijkse indexatie. Gezien stijgende (en gestegen) loon- en prijskosten wordt nu gekozen om het bedrag vanaf 2026 wel jaarlijks te indexeren, maar niet op te hogen. In de regiovisie is aangegeven waar het geld aan besteed wordt en is terug te lezen dat er scherpe financiële keuzes gemaakt zijn. Over twee jaar zal er een evaluatie plaatsvinden op inhoud en financiën. Als dit aanleiding geeft tot wijziging van de financiële kaders, zal op dat moment gekeken worden naar de mogelijkheden tot ophoging van de middelen voor preventie en vroegsignalering.

Preventie en vroegsignalering

Wij onderschrijven het belang van preventie en vroegsignalering, maar vragen om meer/extra aandacht voor:
· Voorlichting op basisscholen;
· Preventieaanbod voor kinderen die huiselijk geweld hebben meegemaakt;
· Het versterken van samenwerking tussen de verloskundige praktijk met het overige sociaal domein, zoals maatschappelijk werk en GGZ, zodat er ook daadwerkelijk vroeg gesignaleerd kan worden;
· De regiovisie biedt een breed overzicht van initiatieven, maar mist samenhang met bestaande preventie-activiteiten. Wij adviseren een meer geïntegreerde benadering binnen de huidige activiteiten, waar huiselijk geweld ook een plek krijgt.

Gelet op de beperkte beschikbare middelen, zijn keuzes gemaakt in de activiteiten gericht op preventie en vroegsignalering. De komende jaren wordt ingezet op: trainingen voor aandachtsfunctionarissen, trainingen in de meldcode en het faciliteren van de netwerken rondom seksueel geweld en de aandachtsfunctionarissen.

Uiteraard wordt daarbij de samenhang gezocht met andere trajecten, zoals Kansrijke Start en Gezonde School. De door de u genoemde punten kunnen eventueel lokaal door een gemeente bij de GGD worden ingekocht.

Deskundigheidsbevordering

· Als deskundigheidsbevordering cruciaal is, waarom wordt hier dan niet extra in geïnvesteerd?

In de nieuwe regiovisie wordt nog steeds geïnvesteerd in deskundigheidsbevordering voor aandachtsfunctionarissen, en in trainingen, workshops en intervisiebijeenkomsten over ICM, femicide en intieme terreur, de (doorontwikkeling van de) routekaart naar veiligheid en de aanpak (ex-)partnerstalking. Daarmee is op alle prioriteiten uit de visie een aanbod.

· Wij pleiten voor een bredere inzet van deskundigheidsbevordering, inclusief richting voorliggende voorzieningen en de eerste en tweede lijn.

Het standpunt van alle lokale adviesraden sociaal domein wordt onderschreven. Desalniettemin hebben de eerste- en tweedelijnsvoorzieningen een eigen verantwoordelijkheid in het organiseren van deskundigheidsbevordering. Vanuit de regiovisie wordt voorrang gegeven aan de lokale teams. Indien er ruimte is voor extra deelnemers kunnen de eerste- en tweedelijnsvoorzieningen, net als de voorliggende voorzieningen, deelnemen aan de trainingen en workshops die in de regio georganiseerd worden.

Lokale teams

De rol en invulling van lokale teams blijft voor ons onduidelijk. Wij adviseren:
· Meer duidelijkheid over hun taken en verantwoordelijkheden;

· Inbedding in de bestaande zorginfrastructuur in plaats van gemeentelijke organisatie, om verloop te beperken. Een effectieve(re) regie vanuit de gemeente is nadrukkelijk gewenst;

· Aandacht voor borging van continuïteit en kwaliteit bij overdracht van taken.

Vanuit de WMO hebben gemeenten de verantwoordelijkheid regie te voeren op de aanpak van huiselijk geweld. In de regiovisie is vastgelegd dat alle lokale teams voldoen aan de basisvereisten zoals eerder benoemd (Leidraad 'Werken aan Veiligheid'). Daarnaast wordt/is in iedere gemeente het lokale team op een eigen manier ingericht. De wettelijke taken en verantwoordelijkheden kunnen op dit moment niet worden overgedragen of ingebed in een andere, bestaande zorginfrastructuur. Aandacht voor borging van continuïteit en kwaliteit is nu een lokale verantwoordelijkheid. Met de invoering van het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming zou dit mogelijk kunnen veranderen.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Zoetermeer,
de gemeentesecretaris, de burgemeester,

mr. A.S. Meijer drs. M.J. Bezuijen